

DE TANK

nr. 260
Oktober 2019

IN DIT NUMMER

P.12

M911 - DIE MET DIE GROTE NEUS, JA

P.20

BEZOEK AAN ARSENALEN FÖRSVARSFORDONSMUSEUM

P.28

HET INTERIEUR VAN DE BREDASE PANTHER

BESTUUR

Voorzitter
Arno Cornelissen, [REDACTED]
Secretaris
vacant
Penningmeester
Kees Blijleven, [REDACTED]
Lid
Bas Slaats, [REDACTED]
Rob Swart, [REDACTED]

REGIOCOÖRDINATOREN

Noord-West
vacant
Noord-Oost
André Jonker, [REDACTED]
Midden
Peter Vierhout, [REDACTED]
Zuid-West
Johan Bijl, [REDACTED]
Zuid-Oost
Eric de Vetter, [REDACTED]

REDACTIE

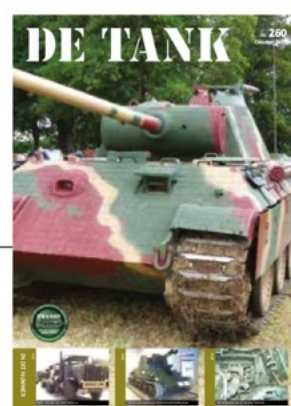
Kees Blijleven
[REDACTED]

SOCIAL MEDIA

www.twenot.nl
twenot@twenot.nl
www.facebook.com/#!/TWENOT
ISSN 1382-8991

INHOUD

3. Van de voorzitter
Agenda
Nieuwe Leden
Vraag en Aanbod
Verenigingsnieuws
5. Faun in de Bundeswehr
Een paar aanvullingen op het artikel over de FAUN in de DE TANK nr.259.
6. Ford 3-ton M1918
Piet van Hees bouwde het model van Commander Models voor de Cavalerieverzameling en vertelt daarbij ook de geschiedenis van dit bijzondere tankje.
8. Beeldbanken:
Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) en Nationaal Archief
Er is veel informatie te vinden op het internet. Zo ook bij deze instituten. Kees Blijleven en Wim den Dunnen gingen u voor en beschrijven wat er te vinden is.
12. **US TANKTRANSPORTERS – Part 6**
M911 C-HET
De geschiedenis van de lange reeks Amerikaanse tanktransporters wordt vervolgd met het verhaal van uw schrijvers favoriet. Deze door Oshkosh gebouwde 8x6 vrachtwagen heeft een neus voor zwaar vervoer.
20. Zweedse gastvrijheid
Jan Benders beschrijft zijn bezoek aan het Arsenalen Försvarsmuseum. Hij toont ons zijn foto's van de collectie in dit Zweedse tankmuseum.
24. Federal 604 - Een vergeten tanktransporter uit WO2.
Een historisch blik op deze 'vergeten' vrachtwagen die ook bij ons in Indië goede dienst deed.
28. Bredase Panther - Unieke foto's van een uniek exemplaar.
Eric de Vetter toont ons unieke foto's van het interieur van de Bredase Panther. De foto's zijn genomen door Hans Rombouts tijdens restauratiewerkzaamheden in 2003.
31. Saumur Panther
Een paar extra foto's van de tank die op de voorkant staat.

OMSLAG FOTO

Volledige gerestaureerde Panther van het Musée des Blindés (Saumur Tankmuseum) was te bewonderen in Normandië tijdens de 75-jarige herdenkingen van D-Day.
Foto: MvH

ERELEDEN

Rob Evers
Marc Tempels
Jan van Veen
Bert van der Velden

OPMAAK & ONTWERP

Marcel von Hobe

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van de vereniging TWENOT. Zij wordt aan alle leden gratis toegezonden.
In de rubriek VRAAG & AANBOD kunnen leden niet-commerciële advertenties plaatsen.

Kopij voor DE TANK moet uiterlijk de vijftiende van iedere oneven maand bij de redactie zijn. Graag kopij aanleveren per e-mail. Tekstopmaak in Word en digitale foto's tenminste 300 dpi.

CONTRIBUTIE

Per kalenderjaar: t/m 18 jr € 12,50; >18 jr € 16,-; buitenland € 52,50

Betaling per bank: 3026112 t.n.v. TWENOT, Heiloo (IBAN: NL71 INGB 0003026112 BIC: INGBNL2A)

HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN VAN ARTIKEL EN/OF AFBEELDINGEN IS TOEGESTAAN NA (SCHRIFTELIJKE) TOESTEMMING VAN DE REDACTIE. DE REDACTIE IS NIET AANSPRAKELIJK VOOR EVENTUELE ONJUISTHEDEN OF OMISSIES IN DE TANK EN IS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE AAN HAAR GELEVERDE KOPIJ. ZIJ BEHOUDT ZICH HET RECHT VOOR INGEZONDEN STUKKEN ZONDER OPGAVE VAN REDENEN TE WEIGEREN, IN TE KORTEN OF INHOUDELIJK TE WIJZIGEN.

Van de voorzitter

Beste leden,
De vakantieperiode is net over en dus kunnen we ons gaan opmaken voor een drukke periode. Op zaterdag 28 september was in Breda voor de vijfde keer een ledenbijeenkomst. Op het moment van schrijven van dit voorwoord moet deze nog plaatsvinden, maar we gaan er vanuit dat het weer een succes gaat worden c.q. is geworden. In de volgende TANK zullen we hier zeker nog bijilstaan.

Maar "Breda" is maar een van de vele bijeenkomsten. De gebruikelijke beurzen zullen weer worden aangegrepen om de

TWENOT verder te promoten zodat we bij een breder publiek bekender worden.

Blij dat we ook kunnen melden dat volgend jaar de ledenbijeenkomst weer in Overloon gaat plaatsvinden. Momenteel zijn we druk om de punten op de i te zetten. We komen hier op een later moment op terug met meer informatie.

Veel leesplezier met deze TANK!
Arno Cornelissen

Agenda

19 + 20 oktober	Scale Model Challenge, Veldhoven
23 november	IPMS Euro Scale Modelling, Houten
8 maart 2020	1e TWENOT bijeenkomst, Oorlogsmuseum Overloon

Nieuwe Leden

T. GASPER, Assen
M. de HOOP, Piershil

Vraag & Aanbod

Roy Leibig uit [REDACTED] heeft te koop:

Boeken: Tiger I on the Eastern Front; Tiger I on the Western Front; Panther, Panzerbattalion of the 116th Pz.Div. Alle drie bieden vanaf € 17,=

De volgende bouwdozen in schaal 1 op 35: Tamiya StuG III, Ausf. G, met vijf figuren van Academy; Tamiya PzKpfw III Ausf. F, met vijf figuren en met losse schakels; Tamiya Horch 1A met 2 cm Flak en vijf figuren (SS); Academy British Tankdestroyer Achilles; Academy/Minicraft Hanomag Sd.Kfz 251/1 Ausf. A; Nichimo Jagdtiger remote control met losse schakels en vinyl kettingen; Revell Sd.Kfz. 250/3 Greif; Revell Sd.Kfz 173 Jagdpanther; Monogram (1:32) Screaming Mini Sherman M4A1 with rocker launcher; Italeri Sherman M4A1. Hierboven: Alles bieden vanaf € 17,= per stuk.

Bouwdoosjes in schaal 1 op 72 en 1 op 76, allemaal Revell: M7 HMC Priest; T34/76 model 1940; Kfz 70 Krupp Protze + 3,7 cm Flak; M40 gun Motor Carriage; German Tankdestroyer IV L/70; LRDG 30 cwt Chevrolet + jeep; Char B1 Bis + Renault FT17; Churchill AVRE; Sd.Kfz.7/2 met 3,7 cm Flak; Sd.Kfz. 251/9 Ausf.C; ATF Dingo All Protected Vehicle; Sd.Kfz.251/1 Ausf.C met Wurfrahmen 40; M2/M3 Bradley; Pz.Kpfw. IV Ausf.H; Pz.Kfw. III Ausf.H; Pz.Kpfw. VI Tiger Ausf.F; Sd.Kfz. 164 Nashorn; Merkava Mk.III; TPZ Fuchs Eloka Hummel/ABC; M48A2G, A2, A2, A2C, A5; T-34/85. Hierboven: Alles bieden vanaf € 5,= per stuk.

Telefoon [REDACTED] Roy Leibig. Verzendkosten zijn voor rekening van de koper. Afhalen kan ook: [REDACTED]

Verenigingsnieuws

Beste Hobby-vrienden,

Bij het schrijven van dit stukje (eind augustus) is de zomer nog in volle gang. In augustus zijn de eerste bouwavonden in Breda, Tilburg en Eindhoven weer gestart. De opkomst was vanwege het warme weer - en het feit dat NAC Breda is gedegradeerd en dus op de vrijdagavond speelt - nog niet erg hoog. Maar met het dalen van de temperatuur zal daar snel verandering in komen.

REGIO ZUID-OOST

Wat leuk is om te melden is dat naar aanleiding van mijn artikel in DE TANK over de Bredase Panther (nr 254, oktober 2018) weer unieke foto's zijn opgedoken van o.a. het vrijwel intacte interieur van deze Panzer. Hans Rombouts kwam op één van de laatste bouwavonden van 2018 in Breda langs met een stapel prachtige foto's van de restauratie van de Panther. In de zomermaanden heb ik hier een artikel over geschreven. Het zijn unieke foto's van een unieke tank. Dit is verderop in deze TANK te lezen vanaf pagina 28.

Voor het verslag van onze inmiddels traditionele "Showdown of Breda", georganiseerd door TWENOT Bouwgroep Breda en gehouden op 28 september j.l. in het OC De Vlieren moet u nog even geduld hebben tot de volgende TANK. Ik verwacht we dat het

weer een geweldig leuke dag is geweest.

Komende weken wordt in Breda uitvoerig herdacht dat de stad dit jaar 75 jaar geleden is bevrijd door de Eerste Poolse Pantserdivisie onder leiding van generaal Stanislaw Maczek. Wellicht een goede gelegenheid om eens een bezoek aan Breda te brengen! Heb je al in je agenda genoteerd dat op 19 en 20 oktober a.s. in Conferentieoord Koningshof in Veldhoven de Scale Model Challenge 2019 plaatsvindt? Zo niet, doe het dan meteen want ook dat is een evenement dat je niet mag en wilt missen. Kortom, genoeg te beleven én dan ben ik nog lang niet volledig. Op de website www.bouwgroepbreda.nl staat overigens een handige kalender met alle beurzen, shows etc.

Dus: genoeg te doen de komende periode in het Zinderende Zuiden.

Met vriendelijke hobbygroet,
Eric de Vetter - Regiocoördinator

Oktober! De donkere dagen zijn weer aangebroken. Het gezellig in de tuin zitten is voorbij, het is weer bouwtijd! Hoewel, sommige mensen moeten nog even los komen. Ik merk de laatste tijd aan mezelf dat ik amper nog bouw. Soms, tijdens de noordelijke bouwavonden, wil ik mij er nog wel toe zetten om aanwezig te zijn en omdat ik dan toch aanwezig ben, voor de vorm een bouwdoos voor me neer te leggen

en er gedachteloos wat aan te knippen, snijden en plakken.

Meestal merk ik op die momenten dat de bouwzin dan weer terugkomt maar het moet nog even vertaald worden in thuis doorpakken, want iets afronden is er eigenlijk niet meer bij. En dat is toch vervelend, want de voorraad wordt er zo niet kleiner op. Sterker nog, die lijkt alleen maar te groeien. Ben ik dan van een modelbouwer veranderd in een verzamelaar van bouwdozen. Gezien mijn voorraad en mijn huidige bouwsnelheid heb ik voor de komende eeuw nog wel genoeg op de plank liggen. Ik weet het, dit hebben veel meer

van ons en bovendien, de voorraad eet geen brood en het isoleert het dak verder prima, dus waar maak ik me druk over? En stel je doet wat weg..... je wilt ook niet plotseling tot de conclusie komen dat, hoewel je de kit voor je volgende project jaren in voorraad gehad hebt, je hem net afgelopen maand van de hand hebt gedaan.

We willen natuurlijk wel voldoende keuze hebben. En daarom leven we momenteel in (voor modelbouwers) gouden tijden. Bijna wekelijks wordt er door een van de (vooral nieuwe) producenten wel een prachtige en geweldige bouwdoos aangekondigd van precies dat model waar we altijd van gedacht hadden dat daar nooit een bouwdoos (mainstream plastic) van uit zou komen. Hoe meer fantasie en aanbod de fabrikanten lijken te hebben, hoe minder er daadwerkelijk nog gebouwd wordt.

Begin september was in Ureterp de eerste regiobijeenkomst van het seizoen. Hoewel ik graag had gezien dat er meer leden van de TWENOT aanwezig zouden zijn, was het eigenlijk best wel weer gezellig. Ook

zijn inmiddels de nodige grotere hobby gerelateerde bijeenkomsten geweest. Denk aan de KMK in Mol en de Modelbouwshow in Drachten, de open dag van MBK in Delmenhorst, maar ook aan de Vriendendag van het Cavaleriemuseum in Amersfoort, waar natuurlijk overal wel een delegatie van de noordelijke bouwgroepen heen geweest is.

De bouwavonden op de 1e woensdag (Groningen) en 2e woensdag (Boelenslaan) zullen iedere maand door blijven gaan en kunnen natuurlijk nog wel wat bouwers gebruiken. De volgende regiobijeenkomst zal op 2 november in Hurdegaryp plaatsvinden. Dit natuurlijk naast de grote landelijke bijeenkomsten zoals de SMC en de ESM, waar elders in deze TANK ongetwijfeld reclame voor zal worden gemaakt.

Er zijn dus voldoende bijeenkomsten om naar toe te gaan. Nu nog voldoende bouwzin zien te vinden.

André Jonker
Regiocoördinator

ADVERTENTIES

ROBI MODELBOUW

Uw plastic modelbouwwinkel en modelbouw webshop.

ONZE MERKEN ZIJN O.A.

Tamiya
Takom
Meng

Academy
IBG
Eduard

en vele andere plastic modelbouw merken

Militaire voertuigen

Schepen

Vliegtuigen

Diorama en Upgrades

Figuren

Verf & Weathering

Civiele voertuigen

Gereedschap & Penselen

SLUBAN

GUNDAM

Voorstraat 396 - 3311 CX Dordrecht
info@robimodelbouw.nl - 0614208253

WWW.ROBI MODELBOUW.NL

AIRBRUSH

SERVICES ALMERE

Wij leveren alle airbrushmaterialen voor o.a.: Grafische toepassingen, modelbouw, nail-art, airbrush-tattoo's, face-make up, body-art en vele andere creatieve mogelijkheden. Zowel voor de beginnende- en gevorderde amateur als voor de veeleisende professional.

Alle airbrushmaterialen zijn op voorraad in onze winkel. U kunt ook eenvoudig via onze online-shop bestellen. Tevens vindt u ons op diverse grote modelbouwbeurzen in Nederland en België. Kijk op www.airbrush-services-almere.nl voor onze shop en de beursagenda.

Airbrush Services Almere

Operetteweg 26
1323 VA Almere

telefoon/fax 036-5331531

info@airbrush-services-almere.nl
www.airbrush-services-almere.nl

Dé airbrush specialist in Nederland.

FAUN en de Bundeswehr

Een paar aanvullingen op het artikel over de FAUN in de DE TANK nr.259.

Op pagina 31 staat in de rechter kolom een plaatje van de FAUN L 912/SA, maar de ernaast geplaatste tekst gaat over de L 912/VSA. En dat is een trekker met een frontstuurcabine met een vast dak. Een heel ander voertuig dus. En daar had dit (►) plaatje bij gemoeten.

De L 912/SA was een voertuig met koppelschotel in plaats van een laadbak. Hij werd gebruikt voor het trekken van verschillende opleggers, waaronder de 8-wielige dieplader, 25 ton, type 517/809 van "Blumhardt" (▼).

Over de L1212/45 VSA in dienst van de KL is nog wel iets meer te vertellen. De KL heeft zeven Faun L1212/VSA gehad. In 1964 werd een combinatie geleend van de Bundeswehr (tijdelijk kenteken KZ-99-61). Vervolgens is een combinatie met

de Blumhardt oplegger gekocht en daarna zijn er nog zes trekkers gekocht (kentekens KN-27-50 t/m KN-27-56) welke in de periode 1964 - 1966 werden afgeleverd. Ze zijn ingedeeld bij een peloton in Duitsland van de te Soesterberg gelegerde 840 Zwarte Transportcompagnie (840 ZWTPCie). Een van deze trekkers is in 1979 vanwege ernstige schade bij een ongeval voortijdig afgevoerd. De overige zes zijn in maart 1983 in Seedorf uit dienst gesteld. Ze werden tijdelijk vervangen door FTF trekkers en pas in 1985 werden

zeven MAN trekkers van het type 40.440 DFS aangekocht om het tekort aan tanktransporttrekkers op te vullen.

Typisch van de FAUN schijnt geweest te zijn dat de onevenwichtige koeling van de 12 cilindermotor een probleem vormde. De voorkant, direct achter de ventilator, werd beter gekoeld dan de achterkant, zodat er een verschil in temperatuur ontstond tussen voor en achterzijde van de motor.

Zoals in de vorige TANK al stond aangegeven werden de FAUN trekkers gebruikt met een DAF YTS 10050 oplegger. De Blumhardt oplegger bleef als reserve gehandhaafd.

Met dank aan Martin Hoogerwerf / Sander Ruys / Wim den Dunnen

◀ Twee keer dezelfde Faun L 1212 45 VSA trekker (kenteken KZ-99-61) tijdens de beproeving bij het Detachement ter Beproeving van Voertuigen, Frederikkazerne, Den Haag, 1963. Fotocollectie NIMH

▼ Faun L 1212 45 VSA trekker (kenteken KN-27-50) met DAF YTS 10050 oplegger. Hier bij een peloton van 840 ZWTPCie in Duitsland. Foto Willem Bos

Ford 3-Ton M1918

Een model voor de Cavalerieverzameling.

DOOR PIET VAN HEES

HISTORIE

De Ford 3-Ton M1918 is een van de eerste tankontwerpen van de Verenigde Staten. Een tweepersoons tank met als bewapening een 7,62 mm Browning machinegeweer. Een beetje het goedkopere Ford antwoord op de Renault FT. Ford bouwde in de zomer van 1918 15 voorserie modellen. Met zijn 17 gallon brandstoftank brachten twee T-Ford motoren het vehikel 51 kilometer ver, met een respectabele 13 kilometer per uur. Een ervan werd in Frankrijk beproefd. De Fransen vonden hem inferieur maar bestelden er toch 1500. De Verenigde Staten zelfs 15.000, maar door de Armistice is het nooit tot serieproductie gekomen.

De tank is eigenlijk een soort gemotoriseerd harnas op rupsbanden. In het interbellum zijn de 15 tanks gebruikt voor training en uiteindelijk zijn er twee overgebleven, één in de verzameling van het National Armor & Cavalry Museum, Fort Benning, Georgia en één in de Ordnance Collection, Fort Lee, Virginia.

Zie Wikipedia (https://en.wikipedia.org/wiki/Ford_3-Ton_M1918) voor het hele verhaal.

Waarschijnlijk het prototype van de Ford tank. Let op het trommelvormige torentje voor de bestuurder.

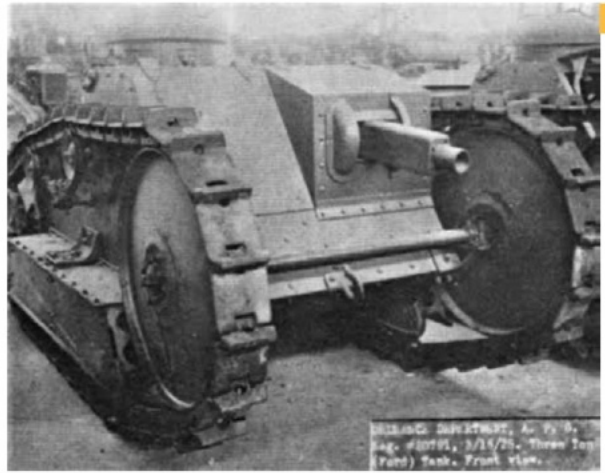

Dit pilot model van de Ford lijkt grotere voorwielen te hebben, een meer prominente mitrailleuropstelling en een grotere toren met een luik voor de bestuurder.

HET MODEL

Het Amerikaanse Commander Models (<http://ironshipwrights.com/armor/3ton.html>) levert een 1:35 resin en witmetaal modelletje van deze tank. De intentie van de Cavalerieverzameling om de tankontwikkeling door middel van modellen zichtbaar te maken maakte dat dit prima model aanwezig was in een redelijke kleur groen, maar met zijn wit metalen rupsen nog ongeschilderd. Goed gebouwd, maar natuurlijk niet geschikt om zo in de vitrines te plaatsen. Geen diorama, gewoon een voertuig. Wat moet zo'n speciaal tankje nou voor kleur hebben? De midden groen kleur die hij had klopt heel aardig met de kleur van een van de twee overlevende voertuigen. De rupsbanden zijn van gewoon ijzer met oorspronkelijk een zwarte verflaag tegen de roest. Omdat ze geen echte actie hebben gezien heb ik besloten het alleen bij inlijnen en een lichte verwerking te houden. De basis is een zwarte half glanzende acryl verf. De verwerking een ver verdunde Tamiya metaal kleur. Het inlijnen is gedaan met een burnt umber olie verf. Het eerste eenvoudige project dus voor onze Cavalerieverzameling.

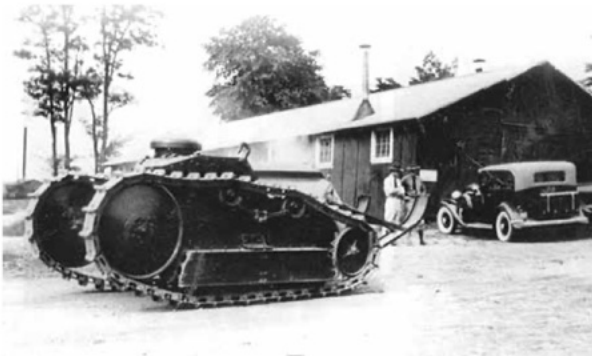
Een Ford tank bij de Aberdeen Proving Ground in Maryland. De definitieve mitrailleurmantel is goed zichtbaar.

Goed zichtbaar is dat de staart echt helpt bij het beklimmen van een steile helling.

Een Ford tank tijdens een militaire oefening na de oorlog.

Eén van de overgebleven tanks

▲ Universal carrier van het Garderegiment Grenadiers waaraan d.m.v. een brugdeel twee opvouwbare boten zijn bevestigd. 1947-1949.

BEELDBANKEN

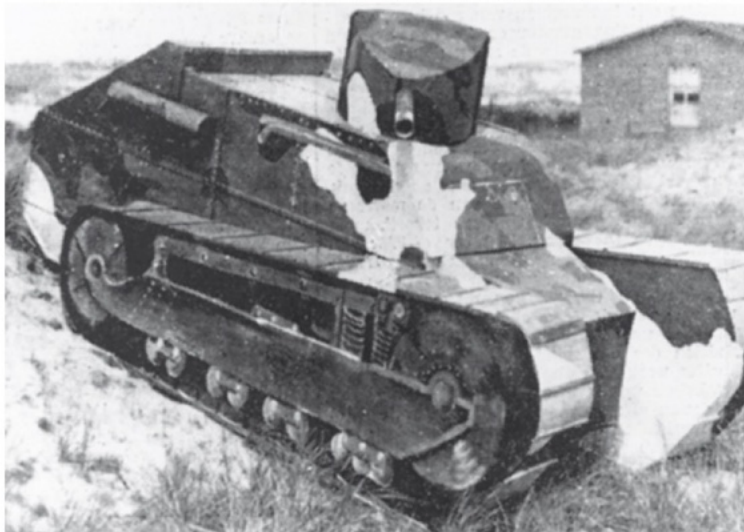
Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) en Nationaal Archief

Alle foto's: Beeldbank NIMH, tenzij anders vermeld

DOOR KEES BLIJLEVEN & WIM DEN DUNNEN

Sinds medio 2018 zijn alle foto's van het NIMH die op hun beeldbank staan voorzien van een download mogelijkheid en ze hebben in de meeste gevallen ook niet meer die lage resolutie. Ook kan en mag je nu al hun foto's gratis gebruiken en publiceren, mits met bronvermelding. Hiermee volgt het NIMH de weg die het Nationaal Archief met haar beeldbank al was ingeslagen. Goed nieuws dus.

Wat wel blijft is dat foto's weleens tamelijk donker zijn gescand en soms ook lastig of onduidelijk zijn omschreven. Zo bevat de Beeldbank veel foto's van oefeningen, maar de voertuigen die daar op voorkomen zijn dan niet apart benoemd of beschreven. Zoek je dus bij "Oefeningen" dan zal je een groot aantal foto's met DAF's of Leopards tegenkomen die je niet te zien krijgt als je zoekt op "DAF" of "Leopard".

Maar goed, het begin is er. Wim den Dunnen heeft al heel wat uren gezocht en ik heb er ook al wat uurtjes aan besteed. Wim onder diverse trefwoorden, zoals "oefeningen" en "parades", ik vooral onder de "tanks" en dat leverde al een heel leuke oogst op. Een stimulans om door te gaan!

▲ Renault FT namaaktank op het terrein van de Eerste Stormschool op Kamp Waalsdorp. De van triplex gemaakte neptank is vrij gemodelleerd naar de vormen van de Renault FT tank.

◀ Otter paw hier tijdens de opleiding van commando's bij de Stormschool Bloemendaal, 08-1947.

► Parade te Ede met Centurion Mk. 5 tanks van C-Eskadron van 41 Tankbat, 05-05-1960. Nationaal Archief, fotocollectie Anefo

▼ Proefneming door 112 Pontoniersbataljon met een baileybrug op pontons. Sherman tanks nemen de brug. Moerdijk, december 1953

▲ Centurion Mk.3 gevechtstank KX-11-39, nog voorzien van een Brits kenteken 43BA10 en bewapend met een 20-ponder kanon

▲ Leopard 2A4 zware tank staat onder de bomen geparkeerd tijdens een oefening in Noord-Duitsland. De tank is gecamoufleerd met een stippen-patroon om in het terrein minder op te vallen.

► DAF YA 328 dummy tanks tijdens een oefening in La Courtine. Links op de foto nog een M38A1 jeep, aan de witte vlag is te zien dat dit een voertuig is van de (neutrale) oefenleiding.

Hoe zoek je het makkelijkst:

Beeldbank NIMH: ga naar <https://nimh-beeldbank.defensie.nl/>
Kies op de homepage "Foto's". Type vervolgens in het aangegeven vak je trefwoord, bijvoorbeeld DAF, en klik op "zoeken". Je krijgt dan alle foto's met dit trefwoord gepresenteerd. Door naar beneden te scrollen worden steeds nieuwe foto's toegevoegd. Wil je er een downloaden, klik dan op het plaatje. Je krijgt de foto dan groot op je scherm, met links de bijbehorende gegevens. Deze zijn in het verleden door medewerkers c.q. vrijwilligers aan het object toegevoegd en niet altijd correct. Wil je de foto downloaden, klik dan op het pijltje in de grijze kolom helemaal links. De foto wordt dan in je map "downloads" gezet. Je kunt de gegevens over het object met een overnemen, of deze foto later met behulp van het objectnummer terugzoeken en ze dan overnemen.

Na het downloaden kan je teruggaan naar het overzicht met alle foto's, je kan ook met de pijltjes rechts bovenin het scherm de foto's een voor een doornemen.

Beeldbank Nationaal Archief: ga naar <https://www.nationaalarchief.nl/onderzoeken/fotos> Klik op het blauwe veld met de tekst "Zoek alle gratis foto's". Vul dan in het grijze veld je trefwoord in, bijvoorbeeld "DAF", en klik op "zoeken". Omdat dit het Nationaal Archief is krijg je dan ook een heleboel foto's van civiele DAF's. Een trefwoord als "tank" levert uiteraard veel meer "legergroen" op. Het downloaden gaat op nagenoeg dezelfde manier als bij de Beeldbank NIMH, evenals het overnemen van de gegevens van het object.

Op deze pagina's: Oefening van de KL met Folding Boat Equipment, waarbij een M5A1 halftrups in de problemen is gekomen, 1946-1948.

Foto's: Willem van de Poll, fotocollectie v.d. Poll bij Nationaal Archief

► International-Harvester Metro Van tijdens parade of defilé bij het VHK te Kijkduin t.g.v. 5 jaar VHK, 24-04-1949.

Foto: van Oorschot, fotocollectie Anefo bij Nationaal Archief

U.S. TANKTRANSPORT

part
6

M911 met M747 (foto: Arne Pallas)

M911 C-HET

“Grootmoeder, wat heeft u een grote neus!”

DOOR MARCEL VON HOBE

In het vorige deel bleek dat de M746 Ward LaFrance eigenlijk veel te duur was in gebruik en in onderhoud. De leger-leiding ging daarom al snel op zoek naar een vervanger.

Ik heb inmiddels aardig wat boeken verzameld over de geschiedenis van Amerikaanse voertuigen. Daaruit valt in ieder geval genoeg te halen om van de ontwikkeling van de meeste voertuigen een goed beeld te krijgen. Daarnaast ben ik in de gelukkige positie om af en toe te kunnen neuzen in de Tempels Bibliotheek.

Echter, hoe verder we op de tijdlijn naar het heden gaan, hoe minder informatie er is te vinden. In de huidige tijd van internet, informatiestromen, wikileaks, bedrijfsspionage, social media en af luisterpraktijken is de hoeveelheid vindbare informatie verdacht klein. Eigenlijk schrijven alle bronnen hetzelfde verhaal. Of, over het ontstaan van de vrachtwagens is simpelweg niet méér te vertellen dan dat er inmiddels is geschreven.

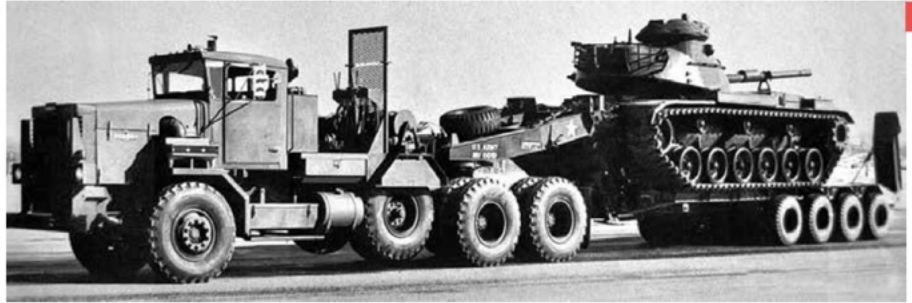
Zoals eerder genoemd waren de verouderde M123, 10 ton Mack's op het eind van de jaren '70 nog steeds in gebruik. Ze waren inmiddels wel allemaal al een keer gerestaureerd, compleet uit elkaar geweest of op zijn minst flink gerepareerd. De vraag om een nieuwe tanktransporter kwam dus niet als een verrassing. De Ward LaFrance werd het niet, maar een nieuwe was wel hard nodig.

Een gerestaureerde Oshkosh F2365

Oshkosh Model J-2065

XM911

Oshkosh M911 met M747, gefotografeerd tijdens tests, met een XM1 als lading.

In 1976 werd een opdracht uitgeschreven voor een nieuwe trekker welke als tanktransporter kon worden ingezet. Eén van de eisen was dat dit voertuig bewezen ervaring moest hebben in het burgerleven; minimaal 1 jaar. Dit kwam natuurlijk voort uit ervaringen met voorgaande projecten welke hoge ontwikkelingskosten met zich mee hadden gebracht. Daarnaast werd ook gezocht naar een voertuig met lage onderhoudskosten. En de legerleiding besloot de oplegger M747 in dienst te houden zodat er geen nieuwe nodig was. Andere technische vereisten waren:

- Kunnen stoppen en herstarten op een 20% heuvel
- 22,5 km/u blijven rijden bij 3% klimming
- 70 km/u blijven rijden op vlakke wegen
- Hij moest blijven rijden tussen de +52 en -32 graden celsius zonder temperatuur regulerende middelen (-46C met deze middelen)

M911

In 1977 presenteerde de Oshkosh Truck Corporation uit Oshkosh, Wisconsin (VS) hun nieuwe trekker en na verschillende demonstraties in Texas kreeg dit bedrijf een contract. Als basis was een gemodificeerde Oshkosh vrachtwagen genomen, de Model J-2065, 6x6. Deze was al eerder ontworpen voor landen in het Midden-Oosten. Het prototype kreeg de aanduiding XM911 en werd in de Oshkosh inventaris opgenomen onder de naam Model F2365. Ik kan niet terugvinden of Oshkosh het enige bedrijf was dat een inzending had gedaan. Op grond van eerdere, soortgelijke aanbestedingen lijkt het aannemelijk dat er wel meerdere bedrijven hebben meegedaan, maar ik weet niet welke.

De militaire versie van de F2365 kwam bij het Amerikaanse leger in de boeken als de "Truck, Tractor, M911, 25 ton, 8x6 C-HET" (Commercial Heavy Equipment Transport). Het is niet goed terug te vinden wat de verschillen waren tussen dit voertuig en zijn commerciële tegenhanger. In ieder geval lijkt het erop dat op de militaire versie twee, door Braden gebouwde, lieren geplaatst zijn. Ze zijn samen goed voor 40 ton trekkracht, met kabels van 2½ cm in doorsnede. Ze worden bediend op een paneel, geplaatst op een frame boven de

Uw verteller in jongere tijden, op een open dag van de NAVO-site in Coevorden. Ik weet niet meer wanneer dit precies was. Ergens midden jaren '90. Wel een foto waarop je duidelijk ziet hoe groot de wel niet M911 is. Ik was toen ook al 1 meter 92.

tweede as, die kan worden opgetild. Naast de enorme neus is deze tweede as het meest unieke en herkenbare onderdeel van de M911. Als hij niet nodig is dan kan hij door middel van perslucht worden opgetild. In lage positie reduceert hij de belasting op de twee achterste assen met maar liefst 11,3 ton. De cabine is niet gepantserd, net als de rest van het voertuig. Daarmee was het dus alleen bedoeld en geschikt voor inzet achter het front.

De M911 wordt voortgetrokken door een General Motors Detroit Diesel 8V-920T-90, V8, 12 liter dieselmotor met turbo. Deze levert 430 pk (later zelfs 450 pk). Hij is later ook op verschillende andere voertuigen van Oshkosh gebruikt. Het motorvermogen wordt op de wielen overgebracht via een Allison CLBT-750 automatische 5-versnellingsbak. De tussenas is niet aangedreven, waardoor hij een 8x6 configuratie heeft. Zijn topsnelheid is 70 km/uur op de weg. Off road is dat natuurlijk veel lager. Met 757 liter in de brandstoftanks kan hij 1344 km rijden. De M911 weegt 18,1 ton en kan met een C-5 Galaxy vrachtvliegtuig door de lucht worden vervoerd.

Het leger kocht het ontwerp "of the shelf". Om de kosten zo laag mogelijk te houden werd het naar behoefte aangepast. De productie begon al in 1977. Een eerste order was voor 774 voertuigen, die door Oshkosh zelf werden gebouwd. 27 exemplaren van deze order waren bedoeld als FMS (Foreign Military Sale) via het Amerikaanse leger. Daarna volgden meerdere kleine orders. In mei 1992 stopte de productie en waren er in totaal 1.722 stuks gebouwd.

Zeven andere landen namen de M911 op in hun inventaris. Thailand kocht 12 voertuigen in 1981 (zonder opleggers). In 1984 gingen er 15 naar Oman, ook zonder opleggers. Marokko volgde in 1988 met 20 trekkers en 20 Fontaine 604N opleggers om hun M60's te vervoeren. In 1989 nam Thailand nog eens 13 voertuigen, gekoppeld met Fontaine 635NL opleggers. Al deze orders liepen met het Amerikaanse leger als de "tussenpersoon" (FMS). Daarna bestelde Thailand nog 16 trekkers rechtstreeks bij Oshkosh. Hun totaal kwam daarmee op 41 M911's en 13 (635NL) opleggers. Taiwan kocht in 1989 27 trekkers bij Oshkosh zelf.

De grootste order (via FMS contract) kwam van Saoedi-Arabië met 760 trekkers en 760 635NL opleggers. Totale waarde van deze order was 195,7 miljoen dollar. De laatste M911 die onder deze order, in mei 1992 van de band liep

Thaise M911 met Fontaine 635NL

Marokkaanse M911. Let op de grote bandenmaat

Fontaine 604N (lading is een Chieftain ARRV)

Drie keer de M747 oplegger. Gefotografeerd bij Reomie door Arne Pallas

was ook de laatste die ooit geproduceerd is. Naast deze order voor Saoedi-Arabië bestond dit laatste FMS-contract ook uit twee andere leveringen. Er was een bestelling voor 71 trekkers opgenomen voor Griekenland en 15 extra trekkers voor Oman. Griekenland verplaatste een aantal later naar Cyprus om daar hun SA-15 (Gauntlet) TOR M1 te vervoeren. Als laatste op te merken is dat de geëxporteerde M911's vaak niet voorzien waren van de optilbare tussenassas. Daarmee waren het 6x6 voertuigen. Ook werden vele voorzien van andere bandenmaten, vaak veel groter dan de Amerikaanse.

M747

De Amerikaanse keuze voor het gebruik van de wat oudere M747 oplegger lag voor de hand. Het was een simpel ontwerp, sterk en eenvoudig in het onderhoud. Dat maakte hem goedkoop. Zijn hele verhaal staat in DE TANK nummer 259.

FONTAINE 604N EN 635NL OPLEGGERS

Er is weinig te vinden over deze opleggers. Het is waarschijnlijk dat wat de naam al aangeeft. Een door Fontaine Trailer Company ontwikkelde oplegger. Aan de foto's valt het volgende af te leiden. Het gaat om een vijf-assige oplegger met een zwanehals. Daarbij lijkt de 635NL een wat langere laadvloer te hebben en misschien daarbij ook wel meer laadvermogen. Fontaine is wel bekend binnen de militaire leveranciers. Zij maakten onder andere de M871 en M172 opleggers.

Omaanse M911, met M747 en Chieftains.

Verder is het opleggerverhaal een beetje onduidelijk. Op internet zijn wel wat foto's te vinden van de niet-Amerikaanse opleggers achter M911's maar daarbij zijn veel verschillende opleggers te zien. Ook zijn de bijschriften niet duidelijk om op te maken welke het nu zijn. Onderaan pagina 14 een aantal foto's die ik vond.

De hele combinatie stond al op de nominatie om te worden vervangen toen in 1991 de gevechten in Koeweit begonnen. De snel opgetrommelde gevechtsovertuigen kwamen vooral uit NAVO depots in Duitsland en Nederland. Daar waren nog volop M911's en M747's aanwezig en die werden in sneltreinvaart naar Saoedi-Arabië verscheept. Er zijn foto's uit die tijd met van alles op de trailer. Helikopters, Abrams tanks, Bradley's, M109's, grondwerkmachines, kranen, containers, pantserwagens, etc., etc. Eén van de zwaarste combinaties die ik ben tegengekomen is toch wel die met een M48 AVLB achterop, gefotografeerd in Irak, 1991 (►). In deze periode bleek dat de M1A1 Abrams MBT voor de hele combinatie eigenlijk te zwaar was. De betrouwbaarheid was bij ladingen boven de 60 ton ver onder de maat.

Volledig beladen, klaar voor vertrek. Dit is de haven van Caïro net voor een grote oefening (Bright Star '90). Als lading zien we hier M113's, M577's, M2 Bradley's. Let ook op de KrAZ takelwagen ongeveer midden in beeld. Op de achtergrond staan Egyptische FWD trekkers, ook met Amerikaanse lading.

De Overloon M911 stond op de brug van een M48 AVLB bruggenlegger opgesteld. Hoe toevallig gezien de foto hierboven.

M1070

Daarover vertel ik nu alleen dat hij de vervanger is van de M911. Meer hierover in het volgende en laatste deel van deze geschiedenisles.

NA DIENSTTIJD

Na de Golfoorlog zijn veel van de overtollige M911's door handelaren opgekocht. Daardoor zijn ze uiteindelijk over de hele wereld terecht gekomen in de bosbouw, mijnbouw en bij andere zware klussen. Hiervan zijn best veel foto's te vinden. Ook in Nederland zijn er vrij veel opgekocht. Dit vooral doordat er veel gestald stonden in de NAVO-depots in Brunssum, Vriezenveen, Coevorden, Ter Apel en Eygelshoven. Ik heb een groot aantal zien staan bij een handelaar in de Ooijpolder. Gelukkig hebben we daarvan de foto's nog, want of ze er nu nog staan.... Waar hij in ieder geval niet meer staat is het Oorlogsmuseum Overloon. Die is helaas verkocht.

Meerdere M911's staan klaar in de haven van Rotterdam om beladen te worden. De te laden voertuigen worden ontscheept van het Amerikaanse militaire voertuigenschip SS. Admiraal WM.M. Callaghan en nemen deel aan Reforger '85.

Gewoon doorbuffelen...

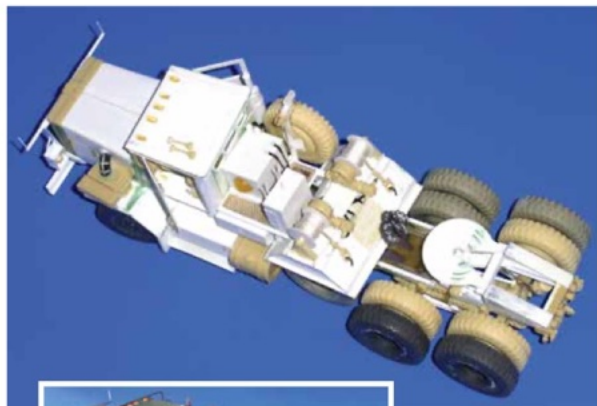
M911

als model

Naar aanleiding van mijn ontmoeting met de M911 in Coevorden (zie foto pagina 14) ben ik destijds gaan sparen voor de resinkit van de M911 (Hobby Fan). Dat bleek, na aankoop, echter de exportversie te zijn. Met gebruik van enkele gekopieerde delen uit de kit heb ik de M911 nagebouwd. Eigenlijk twee tegelijk. Beiden staan al jaren trots in mijn vitrinekast. De één met een zelfgebouwde oplegger erachter beladen met een Abrams.

Inmiddels is de M911 in plastic bouw pakket te krijgen van MENG en HobbyBoss.

Zweedse gastvrijheid

Mijn bezoek aan het Arsenalen Försvarsfordonsmuseum.

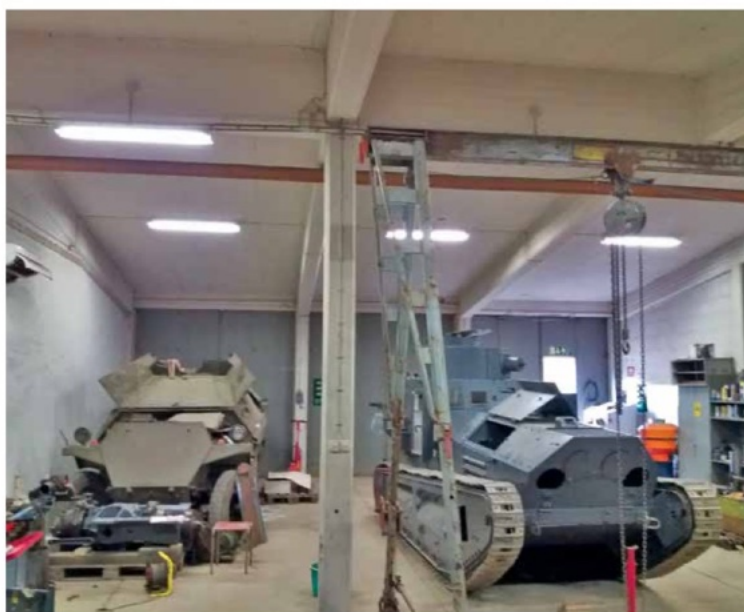

DOOR JAN BENDERS

Op vrijdag 5 juli ben ik te gast geweest in het Arsenalen tankmuseum te Strängnäs in Zweden. Ik werd hartelijk ontvangen door Stefan Karlsson, de directeur van het museum. En ondanks zijn drukke schema nam hij rustig de tijd om me te woord te staan. Na ons gesprek kreeg ik een hesje van het museum aangeboden dat me in staat stelde alle voertuigen rondom te bezichtigen, iets wat normaal niet is toegestaan. Ook mocht ik later die dag nog een Stormartillerivagn (SAV) M/43 van binnen bezichtigen en fotograferen.

's Middags kreeg ik een lunch aangeboden in het bijbehorende "cafetaria" en werd ik door Stefan samen met een Engelse gast meegenomen naar de werkplaats en opslag van de niet tentoongestelde tanks van het museum.

In deze ruimte kregen we nog veel meer mooie exemplaren te zien, waaronder, van boven naar beneden, een Stug III Ausf. D, het prototype van de KRV "Kranvagnen", het prototype inclusief eindfase van de Lvrbv 701, het prototype "0-Serie" van de Stridsvagn 103 en een Stridsvagn M/ 21-29 (LKII), die, eenmaal gerestaureerd, hopelijk al rijdend te zien zal zijn tijdens een toekomstige Militracks te Overloon.

Stormartillerivagn (SAV) M/43. Hieronder van buiten en daarnaast van binnen.

Stug III Ausf D

KRV Kranvagnen

Lvrbv 701

Strv 103 0-Serie

De restauratie van de Stridsvagen M/21-29 LKII kan je hier volgen:
<http://blog.arsenalen.se/en>

Arsenalen toont in zijn basistentoonstelling zeventig voertuigen (in hun technische en historische context) vanaf 1920 tot heden, die, voor wat betreft de Zweedse voertuigen, vooral de technologie en ontwikkeling van de Zweedse militaire geschiedenis laten zien. Er is tevens een speciale tentoonstelling van tinnen figuren, evenals een 1:1 soldaten-croft (klein boerderijtje) uit de 17e eeuw op het terrein van het museum, met bijbehorende expositie.

Het museum organiseert frequent evenementen waarbij rijdend

materieel aan het publiek wordt gepresenteerd en tijdelijke tentoonstellingen waarbij in de verschillende hallen o.a. voertuigen te zien zijn die nog niet eerder in het museum zijn getoond.

Mocht je je familie mee willen nemen; voor de kleinere kinderen heeft het museum een speelkamer waar ze in een tank kunnen klimmen, wat militaire kleding kunnen passen of tekeningen kunnen maken. Ook is het mogelijk je vaardigheden te testen met het computerspel World of Tanks, waar je alle functies van het spel kan uitproberen en waarin Zweedse voertuigen zijn opgenomen. Je mag zelfs je eigen eten meenemen en dat aan een tafeltje in

Vanaf de mezzanine kijken we links...

en rechts.

Pansarbil (PBil) FM/29

het museumcafetaria nuttigen. Maar het museum biedt ook zelf koffie met wat lekkers, of een broodje aan. In deze ruimte is ook een kleine boetiek gevestigd waar je een leuke herinnering kan kopen, waarmee je het museum natuurlijk ook steunt.

De ruimte waar de voertuigen staan is opgedeeld in een aantal segmenten, waarbij de grootste scheiding waarneembaar is tussen de modernere en de vroegere voertuigen. Dit is goed te zien als je via de trap de bovenkant van de mezzanine bereikt waar tijdelijke tentoonstellingen zijn.

Als bezoeker bekijk je de verschillende periodes van de voertuigen. Vanaf de ingang ga je via het interbellum, de periode tussen de beide wereldoorlogen, naar de oorlogsperiodes zelf, om via de koude oorlog uiteindelijk te eindigen in het heden. Men heeft bij het inrichten van de beperkte ruimte geprobeerd een balans te vinden tussen enerzijds de families die gezellig met de kinderen een dagje uit zijn om 'gewoon' voertuigen te kijken en anderzijds de tank-enthousiasten die het liefst ieder voertuig rondom en in detail willen bestuderen. Er zijn zoveel interessante voertuigen te zien, ik keek mijn ogen uit, dat het teveel is om ze hier allemaal de revue te laten passeren. Voor mij was het zien van de bekendere Duitse voertuigen, de Panzer I, de Hetzer met Goliath en de Marder II een streling voor het oog. Maar aangezien er ook voor mij minder bekende voertuigen stonden zal ik er juist hiervan een paar uitlichten:

En of het nog niet genoeg was, werden de bezoekers aan het einde van de dag getrekkeerd op het kunnen zien van het testrijden van een voor het evenement Vehicles in Action dat de volgende dag op het buitenterrein van het museum zou plaatsvinden.

Stridsvagn T-55 (opengewerkt)

Landsverk
Stridsvagn
(Strv) FM-3

Stridsvagn 104
Centurion

Mijn ervaring heeft me geleerd dat Zweden over het algemeen aardige en gastvrije mensen zijn. Maar op het moment dat je in het museum Arsenalen je interesse deelt wat militaire technologie betreft, zie je dat er direct een band ontstaat en dat landsgrenzen vrij snel vervagen. Al met al een fantastische ervaring.

Voor een eerste indruk van het museum en zijn directeur Stefan Karlsson kan je deze video bekijken: <https://arsenalen.se/en/nyheter/stefan-och-sofilein-take-us-around-inside-the-museum>
Voor verdere informatie: <https://arsenalen.se>. Het museum ligt een klein uurtje rijden ten westen van Stockholm.

Stridsvagn M/ 21-29 (LkII)

Pansarvärnskanonvagn (PVKV) M/43

Artillerikanonvagn (AKV) 151 – Bandkanon Prototype

37mm Bofors Pansarvärnskanon (PVKAN) M-38

Thousands of some of the biggest military trucks used by our Army, Navy and Air Forces during the war were built by Federal.

FEDERAL 604

Een vergeten tanktransporter uit WO2.

Hoewel er bijna 1500 zijn gebouwd is de Federal Model 604 een van de WO2 trucks die altijd buiten het zicht zijn gebleven. Hij werd vooral gebouwd in het kader van het Leen & Pacht Systeem, het Amerikaanse hulpprogramma om Engeland in de eerste fase van de tweede wereldoorlog vrijwel onbeperkt van materieel te kunnen voorzien. Het was een grote 6x4 trekker/oplegger, bedoeld voor het trekken van een 20 ton dieplader/oplegger voor het vervoer van tanks maar vooral zware genie-uitrusting. De Oplegger is gebouwd door Trailmobile Trailer Company.

De geschiedenis van de Federal Motor Truck Company begon in 1907, toen M.L. Pulcher

in Detroit, Michigan de Bailey Motor Truck Company oprichtte. Al in 1910 werd deze naam gewijzigd in Federal. Het bedrijf verwierf al snel de reputatie dat het uitstekende zware vrachtauto's leverde, voorzien van de meest moderne eigenschappen en vernieuwingen. Zoals zoveel bedrijven floreerde het tijdens WO2, maar kon het in de naoorlogse periode niet blijven. Na enkele mislukte fusies moest Federal in 1959 de deuren sluiten, na in totaal ongeveer 160.000 vrachtwagens te hebben gebouwd. De bijdrage aan de oorlogsinspanningen omvatte een, voor toch een klein bedrijf, verbazingwekkende variatie aan voertuigen, zoals 2½ ton 4x2 en 6x4 onderstellen welke werden gebruikt als basis voor kiepauto's, trucks voor aanleg en onderhoud van lijnverbindingen en voertuigen met zoeklichten, 5-ton 4x2 en 4x4 trekkers voor opleggers en een 7½ ton 6x6 chassis dat werd gebruikt voor een takelwagen en ook als trekker voor

een lichte oplegger. Het grootste militaire voertuig was evenwel de 10-ton 6x4 Model 604, een zware trekker, afgeleid van een vooroorlogse civiele uitvoering. De productie van het Model 604 begon in 1942 en duurde tot 1944. De meeste van de 1.443 gebouwde exemplaren gingen naar Engeland, Canada en Australië. Ongeveer 450 ervan belandden in Engeland, waar ze vooral werden gebruikt door de Royal Engineers. De auto werd aangedreven door een Cummins HB600 zes cilinder dieselmotor, met een vermogen van 150 pk. Via een versnellingsbak met vier versnellingen en een tussenbak met twee snelheden werden alleen de achterassen aangedreven. Verrassend voor een voertuig in WO2 was de 24 volt elektrische uitrusting.

Hij leek met zijn smalle twee persoons cabine en lange motorkap vrij sterk op de Diamond T, maar miste toch net de charmante uitstraling van deze collega. Achter de cabine waren twee reservewielen geplaatst, alsmede een lier en natuurlijk de koppelscho-

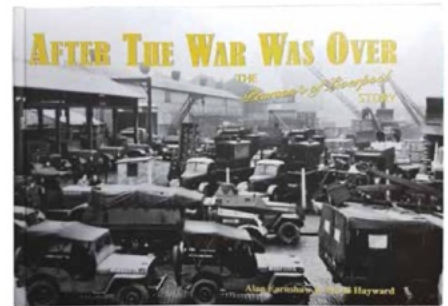
tel. Hij was al snel minder geschikt voor het transport van de steeds zwaarder wordende tanks, maar voldeed uitstekend voor het vervoer van allerlei zwaar geniematerieel. In de aanloop naar D-Day werd een aantal Federaals omgebouwd tot ballast-trekker en gebruikt voor de aanvoer van o.a. spoorrails. Met de Britse Rogers Mk.I oplegger konden ladingen van 30 ton worden vervoerd. Het 604 chassis is ook gebruikt voor tankauto's met een capaciteit van 1600 gallon.

De 604 trekker werd ook gebouwd door Reo, met als aanduiding 28XS. Er zijn 700 stuks gebouwd, die deels aan Rusland zijn geleverd.

BRON:
Classic Military Vehicle, november 2004

►▼ Federal 604 tanktransporter van de KL (genie troepen) in Noord-Oost Indië. Nationaal Archief, collectie Dienst Leger-contacten, met dank aan Wim den Dunnen.

In het boek "After the war was over, the Pearson's of Liverpool story" staan heel veel zeer mooie foto's. Pearson's was in de oorlog één van de fabrieken waar geallieerde voertuigen geassembleerd werden. Vaak aangevoerd in grote kisten, als een soort bouw pakket. De fabriek maakte veel foto's van de voertuigen in de straten van Liverpool. Zo ook van een Federal 604 en een . In het bijschrift is te lezen:

Dit is één van de eerste voertuigen die door Pearson's is gebouwd. Ook de enige foto die te vinden is van deze straat. De meeste foto's werden gemaakt in straten waar veel ruimte was ontstaan door bombardementschade. Dit is 'Lodge Lane', Liverpool, februari 1944.

De foto van de trailer is gemaakt in zo'n bombardementgebied. Het is de kruising van 'Smithdown Lane' en 'Queensland Street'. Op 3 mei 1941 werd Liverpool getroffen door naar schatting 500 Duitse bommenwerpers. Hoewel er 16 werden neergeschoten was de stad er slecht aan toe. De oplegger is dus een 20 ton oplegger gebouwd door Trailmobile Trailer Company.

Het boek is overigens een echte aanrader.

De Federal Wrecker die in Overloon staat uitgesteld.

De 20 ton oplegger achter een Reo 28XS trekker.

TOYS & MORE
www.toysenmore.nl

COBI

**Dé webshop voor
bouwsets van Cobi**

WORLD WAR II

**WORLD OF TANKS
ROLL OUT**

Nieuwe en tweedehands
MODELBOUW

10%
online korting
voor twenot leden
- kortingscode -
twenotkorting10

*Gert en Jolanda
van Ols*

Modelbouw webshop voor en door modelbouwers

Wij hebben een uitgebreid plastic modelbouw assortiment aan vliegtuigen, helikopters, trucks, tanks, jeeps, auto's zowel nieuw als tweedehands.

Ook staat dutchmodelshop.nl op verschillende evenementen

Ons verkooppunt is geopend van maandag t/m vrijdag van 8.30 uur tot 18.00 uur en 's avonds en op zaterdag op afspraak.

Wij hebben elke week leuke aanbiedingen.

Dutchmodelshop.nl
Korenlaan 4
8071 WJ Nunspeet
M: 06-25213489
M: 06-21942337

DUTCHMODELSHOP.NL veilig online bestellen info@dutchmodelshop.nl

 Like us on Facebook

 ONZE RUSSEN

WO II SCHAAL 1:35

HTTPS:// **BOUWDOZEN** EU

De Bredase Panther

Unieke foto's van een uniek exemplaar

DOOR ERIC DE VETTER

In De Tank, nr 254 van oktober 2018 is een van mijn hand artikel verschenen over de zogenaamde Poolse tank in Breda. In 1945 schonken de Poolse bevrijders deze tank aan de stad Breda als herinnering aan de bevrijding van Breda op 29 oktober 1944 door de 1e Poolse Pantserdivisie van generaal Stanislaw Maczek. Het betreft uiteraard geen Poolse tank, maar een Duitse Panzerkampfwagen V, Ausführung D (Sd. Kfz 171) Panther. In oktober van dit jaar wordt in Breda uitvoerig herdacht dat dit 75 jaar geleden is.

Alvorens in te gaan op het interieur van de Panther even een paar foto's van de bevrijding van Breda, oktober 1944.

1. Een Sherman ARV Mk. I van de "the Workshop Company" van de 10th Armoured Cavalry Brigade (1st Poolse Pantserdivisie) in de straten van Breda, eind oktober 1944. Let op de leden van de Militaire Politie die het verkeer aan het regelen zijn.

2. Twee Bredase meisjes schrijven met krijt welkomslogans op een van de Shermans van de 1st Poolse Pantserdivisie na de bevrijding van Breda. Let op de afkorting OZO (Oranje Zal Overwinnen) op de zijkant van de tank.

3. De bemanning van een Sherman Firefly van de 10th Armoured Cavalry Brigade bekijkt vanuit hun koepel vanuit het dorp Moerdijk naar mogelijke vijandelijke stellingen, november 1944. Let op de extra bepantsering in de vorm van opgelaste tracks.

DE FOTO'S VAN DE BINNENZIJDE VAN DE
PANTHER AUSF. D IN BREDA

Zoals al eerder in DE TANK gemeld ben ik via Hans Rombouts en zijn zoon Niels in het bezit gekomen van zeer unieke foto's van het interieur van deze tank. De foto's zijn genomen tijdens de restauratie

van de Panther in 2003/2004 bij de firma Visker in Breda.

In die periode heeft de Engelse miljonair Kevin Wheatcroft de gemeente Breda geholpen met de restauratie en conservatie van de tank in ruil voor de tank van binnen te fotograferen, wat in unieke plaatjes heeft geresulteerd van een vrijwel intact zijnd interieur. Dit heeft plaats gevonden nadat de tank geheel was gestraald en dus eigenlijk in "staat van nieuw" verkeerde.

DE KOEPEL:

4. Hier is duidelijk het voor de Ausf. D zo typerende, in de linker zijkant van de koepel gesitueerde ronde luik voor het verwijderen van lege granaathulzen te zien. Eveneens typerend voor de D is de rechts van het hulzenluik gesitueerde pistoolpoort. In de rechter zijwand van de toren zat ook zo'n poort. Beide kwamen bij latere versies niet meer voor.

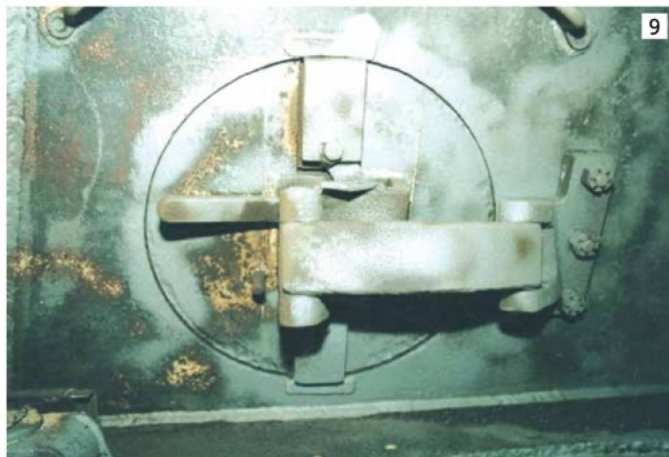
Foto 5 toont de pistoolpoort in de rechter zijwand. In het dak is het ventilatiesysteem te zien.

Foto's 6 en 7 zijn van de commandokoepel. Deze had op de Ausf. D nog de primaire trommelvorm. De periscopen (6 stuks) en het vergrendelmechanisme van het luik zijn goed te zien. Dit vergrendelmechanisme werd in de praktijk vrijwel nooit gebruikt vanwege de omslachtigheid om het te openen en te sluiten.

Foto van de Panther in Breda in de jaren '60 van de vorige eeuw. Weliswaar op dezelfde plek, maar toen nog niet op het huidige voetstuk.

8 en 9. In de achterwand van de koepel zit het ontsnappingsluik, met daarnaast nog een pistoolpoort. De handgrepen om de koepel te verlaten zijn duidelijk zichtbaar. Ook de getande ring voor de rotatie van de koepel is goed te zien.

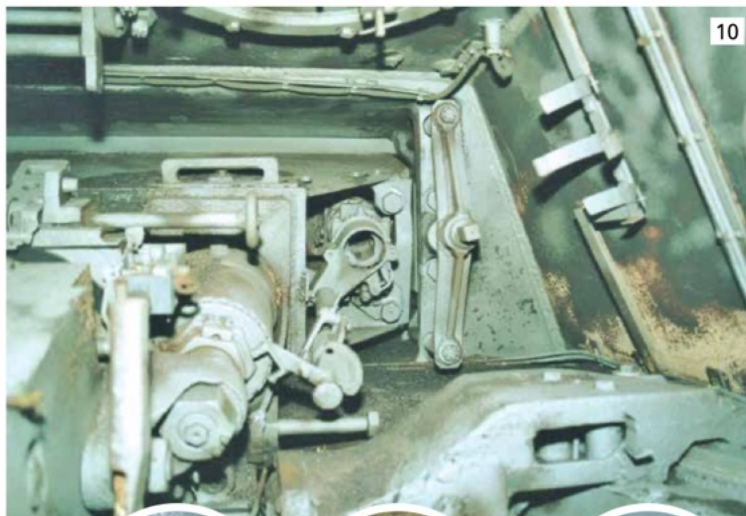
HET 7.5 CM KWK 42 L/70 KANON

De Panther had het beroemde 75 mm Kampfwagenkanone 42 L/70. Dit geschut werd geproduceerd door het bedrijf Rheinmetall-Borsig in Dusseldorf. Op het laadstuk van het 75 mm kanon is duidelijk het productiejaar van het kanon te lezen: 1943.

De productie van de Panther Ausf. D liep tot september 1943. Daaronder is op het terugstootmechanisme van het kanon duidelijk de "R" van Rheinmetall te zien.

Foto 10 toont aan de rechterzijde van het kanon de plaats waar het coaxiale machinegeweer type MG34 (7,92 mm) werd geplaatst. De plaats van de lader was ook aan deze kant van het kanon.

Foto 11 toont aan de linkerzijde de draaiwielen voor het eleveren van het kanon. Aan deze kant was ook de plaats van de schutter.

TENSLOTTE

Waarschijnlijk was dit het laatste stukje over de Panther in Breda. Maar het leek mij de moeite waard om de foto's te publiceren, temeer daar de tank na de restauratie in 2004 is dichtgelast en het interieur daardoor voor niemand meer zichtbaar is. Een typisch geval van "maar gelukkig hebben we de foto's nog ...".

BRONNEN:

www.poleninbeeld.nl
www.frontsector.be

Een Panther Ausf. D
op transport naar het
Oostfront

Let ook op 'Fury' die in de achtergrond komt aanschouren.

Saumur Panther

Deze Panther is van het Musée des Blindés in Saumur. Hij stond tentoongesteld op een terrein naast het Overlord Museum. Dat staat dicht bij de Amerikaanse begraafplaats. Die ligt vervolgens weer naast Omaha Beach waarvan we allemaal weten dat dat in Normandië ligt. In Frankrijk. Dit allemaal tijdens de 75-jarige herdenking van D-Day.

FOTO'S:

Alex van de Wetering en Marcel von Hobe

ADVERTENTIE

Dax Magic Webshop

Dax Magic Webshop levert alles van Vallejo, AK, MIG, ModelMaster enz. tegen scherpe prijzen:

Ook zijn wij regelmatig aanwezig op diverse beurzen in Nederland en België

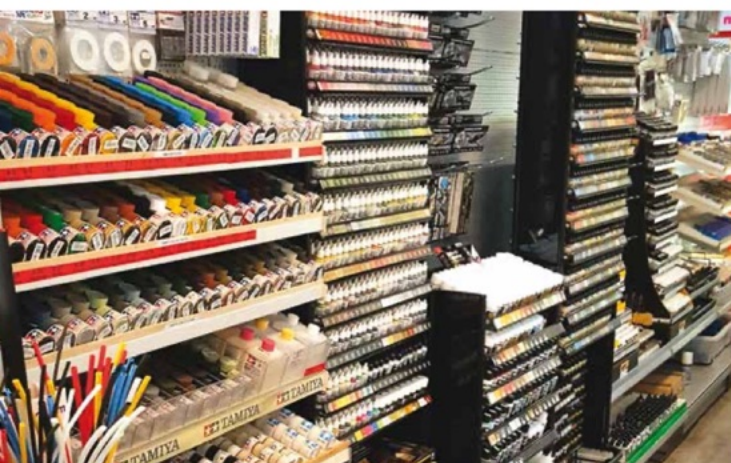
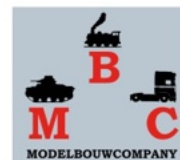
Dax Magic
H.I. Ambacht
Nederland

webshop: www.daxmagic-webshop.nl
E-mail : sales@daxmagic-webshop.nl

DAXMAGIC-WEBSHOP.NL

De Modelbouw Specialist

• Treinen • Scenery • Modelbouw

Onze Merken:

Märklin
ROCO
TRIX
Brawa
Rivarossi
Albion Alloys
Evergreen
Heki
Busch
ICM
Academy
Airfix
Italeri
Tamiya
Masterbox
Hobbyboss
Trumpeter
Hasegawa
Vallejo
MIG
Humbrol
AK Interactive
Proxon

En nog veel meer...

Modelbouw Company
De Hertog 10
1831EK Koedijk

T: 072- 582 55 62

Onze openings tijden:

Woensdag	10.00 tot 17.00
Donderdag	10.00 tot 17.00
Vrijdag	10.00 tot 18.00
Zaterdag	10.00 tot 17.00

volg ons op

WWW.MODELBOUWCOMPANY.NL

ModelBouwCompany